

החברותא

בס"ד ערשטיק פרי האזינו וי תשרי תשס"ג

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 184

פנינים וקריים

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי (י"ב, א) שאל הרבי הזקן מקוצק משה רבינו היה עניו מאוד מכל אדם, וכיצד הרהיב לומר האזינו השמים? והשיב: כל כמה שאדם יותר שפל בעיניו יש לו יותר הזכות לתבוע מהשמים שיצייתו לו.

הצור תמים פעלו (י"ב, ד) רבי שמעון מירוסלב האריך ימים והגיע לזקנה מופלגת, שאלו אותו תלמידיו במה הארכת ימים? השיבם חרבי: תמיד קבלתי הכל באהבה ולא הרהרתי אחרי מעשיו של הקב"ה שהרי ברור כשמש כי כל מעשי ה' מוצדקים וטובים. אלא כשאדם שואל קושיות ומתלונן, מעלין אותו השמימה ומראים לו: ראה הכל טוב ובצדק. ואני איני מתלונן, לכן לא מעלים אותי להיווכח בצדקת ה'.

אסתירה פני מהם אראה מה אחריתם (י"ד, כ) משל למה הדבר דומה אבא שסרח עליו בנו תינוק הריהו מסתתר מפניו ועוזבו לנפשו, אבל משגיח עליו מן החרכים, כל עוד נכשל ונופל וקם שוב אין האבא מתגלה לו, ואולם בעומדו על עברי פי פחת מיד יוצא ומצילו מן הסכנה שהרי ילדו רחמו הוא, כך כביכול נוהג הקב"ה בישראל בשעת ההסתרה אף כשאסתירה פני מהם, גם אז אראה מה אחריתם. (רבי שמואל מסוכטשוב זיע"א)

שובה ישראל עד ה' אלקיך (הפסרת שבת תשובה) ענין התשובה שמועילה כיון שמתחרט אינלאי מילתא למפרע שעשה בלא דעת ורצון, כי פעולת השכל לא תתקבל החרטה.

כי כשלת בעונך (הפסרת שבת תשובה) זה נאמר לכל איש ישראל ואף שחמא והרשיע הרבה צריך להאמין כי עיקר נקודה ישראלית שבו היא במקומה, וכמ"ש אין אדם חומא עד שנכנס בו רוח שמות ונקרא מכשול. וז"ש עד ה' אלקיך, חיות אלקי שיש בכל איש ישראל כמ"ש נשמה שנתת בי טהורה...

הפותח שער לדופקי בתשובה (ויצרות לימים נוראים) כי עיקר התשובה להמשיך חיות מחדש שעיי"ז יוכל לתקן כל הקלקולים שנעשה בריה חרשה, ולכן צריך להיות מקודם בטל לגמרי, כדמיון תהו ובהו וחשך. אח"כ נאמר ויאמר אלקים יהי אור. כן בעל תשובה צריך לידע שאין לו מציאות וקיום רק מהשי"ת יתן לו. ואותיות תשובה הוא תהו ובהו, ושין מרומז על החשך, ואח"כ יפתח לו השער הפונה קדים שנאמר עליו יהיה סגור, ודופקי בתשובה מכלל שהוא סגור...

נאפד נקמה סתרו יושר עצתו אמונה פעלתו אמת (ויצרות לימים נוראים) לפעמים נדמה לאדם שכביכול הבוב"ה אופד עצמו בלבוש של נקמה להתנקם ח"ו בבריותיו אך האמת הוא שכל דרכיו עשויים באמת ויושר אלא שהם בהסתרה. עצתו ר"ל העצה שנוכל ליתן להאדם לכל יפול ברוחו בראותו הנהגה כזו אמונה, שיתחזק עצמו באמונת הא-ל יתברך ואז יכיר וידע שפעולתו אמת.

כי ביום הזה יכפר עליכם למהר אתכם וגו' (ויקרא ט"ז) ר"ל הגם שהוא נקבע על ידו יתברך ליום סליחה וכפרה אבל עליכם למהר אתכם מכל חטאתיכם. כי אתם צריכים להשתדל בדבר ... ורק אז לפני ה' תטהרו.

(מין מרוזן זיע"א)

בסוף הסליחות והתחינות אנו אומרים מי שענה לכל הצדיקים והחסידים והתמימים והישרים הוא יעננו. רחמנא דעני לעניי עננו. פירוש אנחנו אין אנו לא צדיקים ולא חסידים ולא ישרים, אלא רחמנא דעני לעניי רחמנא דעני לתבירי לבא עננו.

(כתר שם טוב)

לחיים הבטוחים אמאל אל הכתובים ואל ביטא

אל שנה וזכרונותיה

שנה טובה וחבורה לאה אהלה טובה

שיחת קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

184

1

שיחת הרא"ש י"ח שבט תשכ"ט, נכתב ע"י הר"פ פ' הבית.

לראות כל אחד מעלת חברו

הרא"ש נשאל: איך כתב ר' נתן מברסלב דברים כל כך גדולים על רבו מוהר"ן זיע"א האם אין בספורים אלו סימן של גדלות עצמי בזה שקשור לאדם גדול? על רקע השאלה הרחיב הרא"ש את הדבור ואמר: דע לך שההשקפה של האדם אל הזולת באה מתוך המציאות העצמית של האדם. אם האדם נמצא במצב של שפלות עצמית יכול להשקיף על הזולת ולגלות בזולת את גדלותו ובאם האדם נמצא במצב של גאווה או אינו יכול לראות את גדלותו של הזולת. ר' נתן כתב על רבו מתוך שהיה בשפלות עצמית גדולה וזה נתן לו האפשרות לראות את גדלותו של מוהר"ן, אבל השואל אינו מבין ענין זה כי נמצא במצב של גאווה ומי שנמצא במצב של גאווה אינו יכול לראות גדלותו של הזולת.

האמת היא שלכל אחד ואחד יש גדלות מסוימת הלא אנו יציר כפיו של הרבש"ע אלא שהאדם אינו מסוגל לגלות על עצמו את הגדלות מחמת הביקורת העצמית המתמדת, ולכן רק הזולת יכול לגלות את גדלות החבר, אדרבה מי שחושב שמצליח לגלות את הגדלות העצמי שלו אינו אלא בעל גאווה מסריחה. האמת הנכונה היא שדוקא מי ששפל הוא זה שיכול לראות גדלות הזולת. השפל האמיתי אינו מבחין בין אחד לשני, השפל האמיתי רואה את גדלותו של כל אחד ואחד. אדם הרואה את גדלות הזולת בצורה מוגבלת, דהיינו שיש אנשים שרואה בהם גדלות ויש אנשים

שאינו רואה בהם גדלות, יש לו לחשוש שמא אינו רואה את גדלות הזולת אלא גדלות עצמי, כי אז בוחר באנשים מסוימים אשר בזה שמתאר גדלותם הוא בעצם משלים את גדלות העצמי. ר' נתן הכיר בגדלותו של כל אחד ואחד מחמת שהיה שפל באמת וממילא היה יכול להבחין בגדלותו המיוחדת של רבו מוהר"ן זצ"ל.

מענין לענין המשיך הרא"ש ואמר שלא כל כך פשוט להיות בשפלות ולראות בגדלות של הזולת. לפעמים הבעל דבר (היצה"ר) מכניס את האדם לאיזה תחושה של שפלות אשר אינו אלא עצבות ודמיונות, אותו בעל דבר מכניס את האדם באיזה תחושה של גדלות כלפי אנשים מסוימים הנקראים אצלו "גדולים" על מנת למשוך מהם רחמנות עליו. האנשים האלו נמצאים בגאווה עצמית נוראה המתלבשת לכאורה בזה שמכיר בשפלות עצמית ובגדלות הזולת. ובעצם אין כאן לא שפלות עצמית ולא גדלות הזולת אלא תענוג גדול בתחושת העצבות והשפלות. הרא"ש הדגיש שאין לך קליפה גדולה מזו. כי הבע"ד הצליח להכניס באדם דמיונות ועצבות ומלבישו באדרת של גדלות הזולת כדי לזכות בבקשת רחמים שירחמו עליו. האדם הזה חושב שאכן הגיע לשפלות האמיתי ולגדלות של הזולת ואינו שם לב איך שמהדק על עצמו את החבל של החנק... במצב כזה אף פעם לא ירצה לצאת מהעצבות ומהדמיונות. אדרבה ככל

שיחת קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

184
ג

המשך מעמ' קודם

השפלות האמיתי הנ"ל (כאשר שקוע בשפלות המדומה הנ"ל) התחושה הכבדה שעוברת עליו דומה לעלפון של המתעלף, ושלא יעלה על הדעת שיהיה מסוגל להתעורר בכוחות עצמיים ולצאת מהמצב בו הוא שקוע כי לא יצליח, אלא האדם זקוק למישהו שיבין אותו לעומק. ושיוכל לחדור בתוך עמקי הנפש על מנת לעוררו ולחזקו להחזירו מהמצב המסוכן בו נמצא. העלפון נגרם בגלל שהמעבר מהשפלות המדומה לשפלות האמיתית חד מאד, כי כאשר היה שקוע בשפלות המדומה, והיה נדמה לו כאילו נמצא בשפלות האמיתית והקשר שלו עם אותו גדול נראה לו כאילו דבוק לצדיק אמיתי. ואדם זה הבין למה אינו זוכה לראות ישועות כמו שאחרים זוכים. ולפעמים מתחיל לפקפק בגדלותו של אותו גדול מפני שאינו יוצא מהמצוקה שלו למרות השיחות הרבות ששמע מה"גדול", ואדרבה לפעמים המצב הולך ומחמיר ומרגיש כאילו החבל מתהדק על צוארו עד לסכנת מות.

כאשר מגלה פתאום מגלה שאין כאן שפלות ואין כאן גדלות אלא תענוג של עצבות ודמיונות. התחושה הזאת מכה בו כרעם ביום בהיר בגלוי השפלות האמיתי עד כמה שהוא שפל ונבזה באמת. הקושי לשאת תחושה זו מביא אותו למצב הדומה להתעלפות ודייקא אז תפקיד החבר האמיתי לעוררו ולדבר על לבו למצא את המורה דרך האמיתי שלו, ודוקא מתוך שרואה מעלת כל אחד ואחד...

שינסו לחזק אותו בכל מיני דברי חזק ועידוד. האדם יגביר את התנגדותו לקבל את החזק, כי בעצם אינו מחפש חזקים אלא רחמים עצמיים שהוא התענוג שבא מצד הקליפה והסט"א.

אולם רחמי שמים גדולים, ואפילו אם הגיע למצב שהחבל הדוק על צוארו אינו חייב להיות שקוע בדמיונות שוא של עצבות ורחמים עצמיים, כאשר יעצור את עצמו ויתבונן איך הגיע למצב כה שפל לפתות את עצמו להיות בתענוג של העצבות ובקשת רחמים. הוא מיד יוצא מהמצב. ואיך יתבונן? הדרך לכך הוא פשוט! כאשר האדם שם לב שמזלזל באחרים ואינו מתחבר אלא לאנשים מסוימים יש בכך הוכחה שאינו נמצא בשפלות האמיתי כך שכל הרגשת השפלות אינו אלא פרי דמיון של הבע"ד המבקש להכניסו לעצבות וכו' ולבקשת רחמים ללא כל תכלית.

כאשר יגלה האדם שאכן נמצא בשפלות המדומה אשר אינו אלא חפוש התענוג המדומה (וכל בקשת הרחמים מה"גדול" שאינו אלא ניצול הזולת לדמיונות העצמיים), מיד מרגיש שפלות איומה. וכאשר מרגיש שפלות אמיתית כמימרא מתעוררת עליו רחמי שמים. ומגלה את המורה דרך האמיתי אשר יורה דרך ה'. ואז לא מתוך זלזול באחרים.

ההתעוררות הזאת דומה לאחד שהתעלף וזקוק לגורמים חצוניים שיעוררו אותו באותו רגע אחרת הוא עלול למות בכח העלפון הזה. כך גם האדם שגילה את

כחוט השני שפתותיך (שרה"ש ר) קודם התחלת התפלה צריך לעמוד בשפלות רוח אשר האדם יודע מרת נפשו כי הוא כלי מלא בושא וכלימה מחמת כבוד העוונות וכו', אך לאחר שהתפלל צריך לעבוד בשמחה וידע כי תפלתו בוקע רקיעים. וז"ש כחוט השני שפתותיך כמו שחוט השני היה אדום ואח"כ נתלבן כן קודם התחלת התפלה הם כמו חוט השני ואחר התחלת התפלה צריך להתחזק וידמה בנפשו כאלו נתלבנו העוונות ויתפלל בשמחה.

ארבע מינין שבלולב שאמרו רז"ל (ויקד"ל) יש מהם במעם וריח ויש בלא מעם וריח ויש במעם ויש בריח והוא ענין כלליות ישראל וכו', הענין האמור בכללות ישראל נוהג בכל אדם שיש בו עתים לטובה במעם וריח ולא כל העתים שוות, כי יש מהם זה בלא זה ויש מהם לא זה ולא זה, אבל האמונה בה' שהוא למעלה מן השכל ואין השכל משיגו לא במעם ולא בריח כלל. שאעפ"כ נברא ומעשי ידיו של הקב"ה הוא - ומה יעלה ויבא ויניע אל המעם וריח למעלה למשכי כי האמונה הוא קשר כל השכליים והמדות כמו האגודה שאגוד ומיוחד לאחר את כל הד' מינים

(פרי הארץ)

הודעות נחוצות לימים הבעל"ט

בעיו"כ מתפללים בצוותא תפילת מנחה : בציון שמואל הנביא בשעה 2.00 אחה"צ
בחוה"מ סוכות אי"ה תתקיים שמחת בית השואבה ביער קנדי בשעה 10 בלילה
ביום ראשון חודש"ס תתקיים אי"ה נסיעה למירון : היציאה בשעה 12 בצהריים, מרח' המורים
בליל הושענ'ר אומרים את כל התהלים בחר ציון על ציון דוד המלך ע"ה
הקפות שניות יתקיימו אי"ה : ביער קנדי במוצאי שמחת תורה

שהשמחה במעונם

הר"ר דוד גולדרינג ומשפ' להולדת הבן

הר"ר חיים גולדרינג ומשפ' / הר"ר יעקב עמית ומשפ' / להולדת הנכד

הר"ר משה הוכמן ומשפ' להולדת הבת. משפ' כהן להולדת הנכדה.

הר"ר נחמן קמפינסקי ומשפ' להולדת הבן

הר"ר ישראל מושקוביץ ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר שמעון גולדברג ומשפ' להולדת הבן

הר"ר מרדכי גולדברג ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר צבי (צ'יקו) ולדמן ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר גרשון כהן ומשפ' לאירוסיו הבן והבת

הר"ר מרדכי ליברמן ומשפ' לאירוסיו הבן. משפ' ק"י לאירוסיו הבת.

הבה"ח ישראל כהן לאירוסיו. הבה"ח אברהם ליברמן לאירוסיו.

הר"ר יוסף אורלנצ'ק ומשפ' לאירוסיו הבן

הבה"ח שלמה אורלנצ'ק לאירוסיו

הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' לאירוסיו הבן. משפ' וינקלר לאירוסיו הבת.

הבה"ח נחמן מורגנשטרן לאירוסיו

ד"ר ע"י
מסרכת וחברותא
דוד שני 3
02-5829688 פ
02-5325477 מק
5080 ת.ד.
ירושלים 91050